

САДРЖАЈ

Предговор	9
1. ПОЈАМ И ПОРЕКЛО СИСТЕМА НАЦИОНАЛНЕ БЕЗБЕДНОСТИ	13
1.1. Дефинисање система националне безбедности	15
1.2. Структура система националне безбедности	21
1.3. Национална безбедност – алтернативе и перспективе Национална и људска безбедност – супротстављени или надопуњујући концепти? Средњи пут	26 27 34
2. ИЗАЗОВИ, РИЗИЦИ И ПРЕТЊЕ РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ – СТРАТЕГИЈСКИ ОКВИР	39
2.1. Стратегија националне безбедности као општа безбедносна процена	42
2.2. Глобално безбедносно окружење Републике Србије	44
2.3. Регионално безбедносно окружење Републике Србије	46
2.4. Безбедност Републике Србије	47
2.5. Безбедносни ризици, изазови и претње Републици Србији	48
3. ИНСТИТУЦИОНАЛНА ОСНОВА СИСТЕМА НАЦИОНАЛНЕ БЕЗБЕДНОСТИ	59
3.1. Место Народне скупштине у систему националне безбедности Србије Уставотворна и законодавна надлежност Доношење буџета Потврђивање међународних уговора Усвајање стратегије одбране Проглашење ратног и ванредног стања Контрола служби безбедности Контрола над радом извршне власти Положај парламента у системима националне безбедности других држава	60 63 64 66 66 67 68 69 70
3.2. Улога извршне власти у систему националне безбедности Место и улога владе у управљању системом националне безбедности Улога владе у савременим системима националне безбедности САД Руска Федерација Велика Британија	72 72 82 82 83 83

Француска	84
Немачка	86
Улога председника Републике Србије у систему националне безбедности	86
Положај шефова држава у упоредним системима националне безбедности	92
САД	92
Руска Федерација	93
Немачка	93
Француска	94
4. ПОЛОЖАЈ ВОЈСКЕ СРБИЈЕ У СИСТЕМУ НАЦИОНАЛНЕ БЕЗБЕДНОСТИ	97
4.1. Уставни положај Војске Србије	97
4.2. Састав оружаних снага	105
4.3. Командовање Војском Србије	109
4.4. Мобилизација Војске Србије	114
4.5. Служба у Војсци Србије и попуна Војске Србије	115
Попуна Војске Србије	121
Пријем у професионалну војну службу	122
Посебна овлашћења и дужности војних лица	126
4.6. Војна полиција	129
4.7. Односи војске и цивилних институција	133
Односи војске и цивилног друштва	142
Цивилна контрола над Војском Србије	151
4.8. Учешће Војске Србије у мултинационалним операцијама	154
Значај мултинационалних операција у савременом свету	154
Правни оквир за ангажовање Војске Србије у мултинационалним операцијама	159
4.9. Положај војске у политичком систему	167
4.10. Различита схватања о улози оружаних снага у политичком систему	179
Држава без армије	180
Цивилно друштво и оружане снаге – демилитаризација	181
Стајаће армије	183
Наоружани народ	185
Либерални правац	187
Доктрина равнотеже	188
Контрола над војском	189
Конзервативни правац	189
Гарнизонска држава	191
Милитаризам	192
Општенародна одбрана	194

5. УЛОГА ПОЛИЦИЈЕ У СИСТЕМУ НАЦИОНАЛНЕ БЕЗБЕДНОСТИ	199
5.1. Модели организације савремених полиција	204
Јединствени централизовани модел	204
Координисани централизовани модел	205
Некоординисани централизовани модел	206
Координисани децентрализовани модел	208
Некоординисани децентрализовани модел	209
5.2. Полиција у Србији	211
Полицијски послови	214
Организација полиције	220
5.3. Комунална полиција	223
6. УЛОГА ОБАВЕШТАЈНО-БЕЗБЕДНОСНОГ СИСТЕМА У СИСТЕМУ НАЦИОНАЛНЕ БЕЗБЕДНОСТИ	227
6.1. Настанак, развој и појам обавештајних и безбедносних служби	227
6.2. Области рада обавештајних и безбедносних служби	231
6.3. Обавештајно-безбедносни систем Републике Србије	234
Настанак и развој обавештајно-безбедносних служби Србије	234
Обавештајно-безбедносни систем Републике Србије	235
Савет за националну безбедност	235
Обавештајно-безбедносне службе Републике Србије	244
Безбедносно-информативна агенција	244
Војнобезбедносна агенција и Војнообавештајна агенција	248
7. ЦИВИЛНА ОДБРАНА	255
7.1. Историјски развој и одређење цивилне одбране	255
7.2. Политичка образложења цивилне одбране	260
Хуманитарно осигурање	261
Одвраћање као образложење цивилне одбране	262
Контролисање кризе као образложење цивилне одбране	264
Опстанак државе као образложење цивилне одбране	265
Домашаји образложења цивилне одбране	265
8.3. Цивилна одбрана у Републици Србији	269
Историјски развој цивилне одбране у Србији	269
Цивилна одбрана у Југославији	270
Заштита и спасавање у Републици Србији	272
9. УЛОГА ГРАЂАНА У СИСТЕМУ НАЦИОНАЛНЕ БЕЗБЕДНОСТИ	287
9.1. Војна обавеза	292
Елементи војне обавезе	295

Регрутна обавеза	297
Обавеза служења војног рока	299
Служење војног рока се одлаже регруту:	300
Обавеза служења у резервном саставу	301
9.2. Приговор савести	305
9.3. Учешће у цивилној заштити	312
9.4. Радна обавеза	314
9.5. Материјална обавеза	316
ЗАКЉУЧАК	321
Литература	329